

מתיקות ועריבות התורה

סיפורים משלים ואגדות לשולחן שבת בלך

לבכות או לא לבכות?

להתיך את אותה ליחה ממוח התינוקות שמהם תצא תורה.

הרי לנו שדווקא הקושי וההתמודדות של האדם בכל מיני מצבים, הם אלו אשר מחשלים אותו בעתיד להיות חריף פיקח ובעל זיכרון.

אך לצערנו היום נוצר מצב שכל קושי וכל ניסיון שיש לאדם, גורם לו כבר להתמוטטות, למריטת עצבים ולהשבתה מלאה.. אם היה יודע שאדרבה זה מה שמחשל אותו וגורם לו להיות חסין כנגד הרבה מצבים בחיים, הרי שלא היה בועט באותם התמודדויות וקשיים!

ולא רק שהוא עצמו לא היה מרחם על עצמו, גם אחרים לא היו מרחמים עליו, שכן אדרבה הכל הוא לטובתו ולמענו.. ומסופר על ר' אלימלך מליזנסק זצ"ל שאמר: פעמים שרוצים לרומם את האדם ולהביאו לדרגות גבוהות, אך כיצד עושים זאת? מפילים את רוחו כדי שיבכה ויצטער ויעלה ביתר שאת ויגיע עד לפסגה.

חו כוונת התנא באבות "דע מנין באת" כיצד הצלחת להגיע לפסגות גבוהות אלו? "מטפה סרוחה" - מהכישלון ומהמקום הלא צפוי כל כך, עלה ונתעלה למקומות אשר אין הוא עצמו לא האמין שלשם הוא עוד יצליח להגיע.. יוצא שמשברים קשיים והתמודדויות באים לחשל ולרומם את האדם ולהיות יותר טוב מטוב, נכון שאין מתפללים על כך שיבואו לאדם אך כאשר כבר יש ניסיונות, עליו לעמוד מולם בגאון להתמודד להצליח ולסמן לעצמו וי ענק לאחר הצלחתו במשימה הקשה.

"זל מים מדליו וזרעו במים רבים" [כ"ה, ז]
הגמ' בנדרים [אפ] דורשת מפסוק זה: הזהרו בבני עניים שמהם תצא תורה שנאמר "זל מים מדליו". "זל מים" הכוונה לדברי תורה שאין מים אלא תורה, וממי התורה תיזל? מ"דליו" שהיא רומזת על העניים שהם דלים.

בספר 'אמרי יוסף' לר' יוסף משה עדס זצ"ל מקשה מדוע נאמר שצריך להיזהר דווקא מבני עניים ולא מהעניים עצמם, וכפי הנאמר בפסוק "מדליו" הכוונה לעניים, ומניין לדרוש זאת על בני עניים? **כמו כן** מהי מעלתם של בני עניים שמהם תצא תורה?

ומסביר - בספר 'חובת הלבבות' [שער הבחינה פ"ה] מובא שבכי הילדים יש בו תועלת רבה, וכפי שאמרו חכמי הרופאים שבמוחם של הילדים יש ליחה כאשר היא נשאר על עניינה היא מחדשת עליהם חידושים רעים, והבכי מתיך את אותה ליחה ממוחות הילדים וינצלו מרעת מאורעה.

וידוע שאותה ליחה מטמטמת את המוח וככל שהיא הולכת ונמוגה כך נעשה התינוק שנון, חריף, פיקח ובעל זיכרון.

לכן נאמר הפסוק דווקא על בני עניים שמהם תצא תורה, שכן אצל העשירים כאשר ישמיע התינוק קולו בבכי מיד תבוא המטפלת ותנדנד את עריסתו ותרגיע אותו, וכיוון שאינם בוכים הרבה לא תמוג אותה ליחה ממוחותיהם, דבר שיגרום לו לא להיות פיקח וחריף. אך בני עניים הוריהם אינם פנויים להרגיע אותם מפני שהם טרודים להביא פרנסה לבית, והם מרבים בבכי ואותו בכי מתיך את הליחה ונעשים פיקחים וחריפים ובעלי זיכרון. לכן נאמר בני עניים שבינקותם היו בני עניים. "זל מים מדליו" הכוונה היא לאותן דמעות שיורדות מבני עניים הגורמת

שבת שלום ומבורך!!!

פנינים מפה"ס "זרע שמשון"

ו"תולדות שמשון"

פרקי אבות

הלך 3

לרבינו הקדוש ר' שמשון חיים ב"ר נחמן מיכאל נחמני זיע"א
"ר' יוסי אומר, יהי ממון חברך חביב עליך כשלך. והתקן עצמך ללמוד תורה, שאינה ירושה לך, וכל מעשיך יהיו לשם שמים" [ב.י"ז]

כותב בעל ה"זרע שמשון" - שהגמ' בבא מציעא [גג] אומרת כאשר אדם יכול להציל או את אבדתו או את אבדת אביו, שלו קודמת. כך הוא הדין כאשר אבדתו או אבדת רבו, אבדתו שלו קודמת לאבדת רבו.

שואלת הגמ' מנין שאבדתו קודמת לשל כל אדם? שנאמר בדברים [ט"ו, ד'] "אפס כי לא יהיה בך אביון" שלך קודם לשל כל אדם. אמר ר' יהודה אמר רב למרות שכך הדין ששלך קודם לשל כל אדם, אם תמיד ידקדק כך סופו שיהיה עני ויצטרך לבריות, שתמיד יוכל למצוא לעצמו היתר לכך שאבדתו קודמת שמה יהיה לו הפסד מכך במקום אחר.

בא התנא באבות ואמר למרות שכך הוא הדין ששלך קודם לשל כל אדם "יהי ממון חברך חביב עליך כשלך" ואז יהיו פעמים שתציל את של חברך ולא את של עצמך

המשך אי"ה' כשבוע הבא...

פניני "אור החיים" הקדוש

לרבינו הקדוש רבי חיים ב"ר משה בן עטר זיע"א

"ועתה לכה נא ארה לי את העם הזה כי עצום הוא ממני" [כ"ב, ו]

מסביר ה"אור החיים" הקדוש - פיו של בלך הכשיל אותו בכך שאמר "ארה לי" הרי שקילל את עצמו, ובשל עצת בלעם נהרגה ביתו שנקראת כזבי על ידי ישראל, ועוד מאחר ששמעו מואב מבלעם שעם ישראל יפרע מהם רק באחרית הימים, שלחו חזרה את בלך לעמו והפסיק להיות מלך במואב שכן מה שהעלו אותו להיות מלך הוא בשל הפחד מעם ישראל. ועוד מאחר ששלחו את בלך חזרה לעמו - מדין, נהרג שם בלך בחרב. ואילולי עצתו של בלעם הרי שהיה נשאר להיות מלך במואב.

מסיים ה"אור החיים" הקדוש: וכל זאת נעשה בשביל לקיים את מה שנאמר בתהילים [ל"ז, ט"ו] **"חרבם תבוא בליבם" - אותה חרב שהכינו הרשעים עבור אחרים, באה בליבם ונהרגו גם בלך וגם בתו על ידי עם ישראל. כן יאבדו כל אויבך ה' אמן...**

הלכה למעשה

מאת הרב מנשה מורנו שליט"א

לדברים שאסרו חז"ל משום רוח רעה (כ"ה ביש"ש למהרש"ל בפרק כל הבשר סימן יב, הגהות מרדכי פרק המוציא יין הוב"ד בזבחי צדק סקס"א. וברמב"ם לא העתיק שום דין מהגמ' שעניינו משום ר"ר כש"כ תב"ש יו"ד סימן ו' סק"ד ואף בהלכה זו כתב הרמב"ם בפ"ב מהלכות רוצח טעם שמה יפול איזה דבר המזיק תוך האוכל, ואכן השיג עליו הראב"ד. ובחכמ"א כלל סח' סעיף סג' הביא שדין זה אף ברי"ף ורא"ש לא הובא מהבבלי אלא מירושלמי, ויתכן שלא גרסו זה בבבלי, ובירושלמי הטעם כהרמב"ם) **ובמיוחד שבכף החיים מביא הסוברים שאם הקרקע מרוצף אין כלל רוח רעה** (כה"ח סקמ"ב וסקמ"ד ממזמור לדרך פארדו ויפה ללב פלאג'י, וכ"ה בהליכו"ע) שיותר נכון להקל במקום הצורך. אך אין להקל משום שחברו הכניס הקולה מתחת למיטה, ואין אדם אוסר דבר שאינו שלו. שרק בדבר התלוי במחשבה אומרים אין אדם אוסר דבר שאינו שלו, ולא בדבר התלוי במעשה. (רעק"א מגמ', הביאו בביאורה ל"רנג' ס"ב ד"ה ולא הניחם).

חבר חדר בישיבה ניקה לכבוד שבת והכניס שישיית קולה מתחת למיטה שישב בה חברו, האם הקולה אסורה? בשו"ע יו"ד קטז' סעיף ה' "לא יתן תבשיל ולא משקים תחת המיטה מפני שרוח רעה שורה עליהם", ומקורו מברייתא בפסחים קיב. דתניא אפילו מחופין בכלי רוח רעה שורה עליהם. אך לא פירשו השו"ע והנו"כ אם בדיעבד נתן אוכלים תחת המיטה אם נאסרים. ונחלקו בזה האחרונים (שבפת"ש סק"ד הביא תשובת שבו"י ח"ב סימן קה' שמותר בדיעבד, והביא זה ראה מגמ', ובסק"ה הביא שלהגר"א יזקם במקום שלא ימצא אדם, אך הבינת אדם כתב שהאידינא שדשו ביה רבים שומר פתאים ה'. ובשו"י ברכה, זבחי צדק סק"ח ובא"ח ש"ש פינחס סי"ד אוסרים בדיעבד. ובשדי חמד מערכת ל' כלל קמא' סקל"א מתיר, וכעין זה בארצות החיים סימן ד' סק"ד, ובשו"ת עין יצחק אלחנן או"ח סימן כד' והליכו"ע ח"ז עמ' רט') **ויש להקל במקום צורך גדול, ובמיוחד שיש הסוברים שאף לכתחילה אין לחשוש היום**

שאלות דחופות בהלכה ניתן לפנות לרב אלחנן ראובן שליט"א
054-8502967 שעות המענה: בימים א'-ה' מהשעה 18:45 ועד 19:45.

מבט להימים...

חז"ל מספרים על כלבא שבוע שהיה אביה של רחל וחותרו של רבי עקיבא, שכל הנכנס לביתו כשהוא רעב ככלב, יוצא כשהוא שבע. [גיטין נ"ו ע"ב]
שואל 'אמרי אמת' - מפני מה קראו לו כלבא, הלא השביע את אורחיו ויש לכנותו רק שבוע?
מסביר 'אמרי אמת' שהיו אנשים שהגיעו לביתו שבעים בלי תיאבון לאכול, והוא היה מגיש להם מאכלים מלוחים המעוררים את התיאבון. ואת השבעים הפך לרעבים ככלב ולאחר מכן השביע גם אותם. **זה נקרא לעשות חסד לשם חסד. והשם כלבא שבוע מעיד על רוחב ליבו ועל עומק כוח הנתנה שלו...**

[מתוך הספר "מתיקות ועריבות התורה" חלק ג']

הספר "מתיקות ועריבות התורה"
חלקים ב' - ג'
עכשיו ניתן להשיג
במספר
052-7151420

משכן הבית היהודי

מאת הרב אברהם שהרבני שליט"א
ניהול רגשות נכון - המפתח לקירוב לבבות!

איך קורה שמשא ומתן פשוט לכאורה בין בני זוג יכול להסתיים בריב?
איך קורה שלבסוף אנו נשברים ומתנהגים כמו שנשבענו שלעולם לא נתנהג יותר?
מה גורם לאנשים שאוהבים זה את זה אהבת אמת להרגיש חרדים כשהם פונים איש לרעהו, או לחלופין להימנע מלשוחח על נושאים חשובים?
זוהי מציאות כאובה שיכולה לקרות לבני זוג, או להורים בעלי הכוונות הכי טובות לגדל ילד עם ביטחון עצמי וערך עצמי בשמיים.
השאלה החשובה ביותר היא: האם יש אפשרות אחרת? ואם כן, איך נוכל ללמוד להפסיק דפוסי קונפליקט הרסניים שנמשכים זמן רב?

איך נלמד לנהל את רגשותינו, במיוחד אלו השליליים, ולא לתת להם להפעיל אותנו בדחפים הרסניים ובלתי נשלטים? איך נוכל ללמוד לדבר ולהקשיב בדרכים המובילות להבנה ולקרבה?
המשך או"ה' בס"ס הכא...

הרב אברהם שהרבני שליט"א יו"ר מרכז "ביתיה" - לייעוץ ותגובות 058-7211235

ניתן לקבל את העלון במייל - 7151420@gmail.com

לע"נ ישראל בן גאולה
ת.נ.צ.ב.ה.

רדו הפסחה 37

מפגש הפסחה
הפסחה 10

קפה, משקאות, מתקנים, מתנות, לוטו, בלוניס ועוד..

עולם הציצית

רח' אלקבץ 4, גבעת שאול, ירושלים (מול ברוך פארם)
טל: 058-6505815 | olam.hatsitsit@gmail.com

המכולת בשפופה

רח' קריית משה 11
טל' למשלוחים: 02-5717813

בא להימנע מקריאת המודעות כשכת.
"ואלה יעמדו על הברכה" אשר בזכותם עלון זה יוצא לאור:

העלון מוקדש להצלחה, לזיווג הגון, לזרע בר קיימא, ולהצלחת התורם ובני משפחתו ברוחניות ובגשמיות וכל מילי דמייטב.

אופטיקה ראה טובה
מסגרת כולל עדשות ב-199 ₪ בלבד
עד מס' 2-4 צילנדר

רחוב רבי ישראל נג' אר 37, ירושלים
050-3334940 | 02-6521859
opticaraz@gmail.com

שעות פתיחה: א-ה 10:00-20:00 | ו' 10:00-13:00

צ'אבס
בשר • עופות • דגים

בית וגן הפסחה 10
02-6439131

מוקד הזמנות, והזמנות ביוצאפ
050-260-3330

ברוכים מרקט
רח' אליעזר הלוי 2
טל' למשלוחים
02-5633301

אליעזרא - אלקטרוניקה
פאפונים, נגנים, מצלמות וזו...
רח' הפסחה 45
0733313440 053-3188440

מ.מ. בניה ושיפוץ
שיפוץ כלליים

פיצה יואלס בית וגן מקיימים בקשתו של ר' יואל ז"ל לתת יותר ולגבות פחות!
02-64-222-90
יואל'ס
PIZZA & MORE

מספרת - אליהו
050-9094047

נעלי קרן אור
נעליים לכל המשפחה
רח' הרב שלמה אלקבץ 4
גבעת שאול.
058-5777795